

BALE NALAZIŠTE KAZAMATE U UVALI SAN POLO

Mon Perin sa 100 tisuća eura financira arheološka istraživanja ville rustice

Razlog zbog kojeg Mon Perin sudjeluje u financiranju tog istraživanja, pored zaštite kulturnog dobra, je i interes da se gostima kampa, Bala i šire, proširi turistička ponuda, čime Mon Perin daje dodatni doprinos konkretnijem povezivanju kulturnih dobara s razvojem turizma

PIŠE Robert FRANK

BALE - Nakon višemjesečnog rada na području arheološkog nalazišta Kazamate u uvali San Polo u kampu Mon Perin, s privatnom tvrtkom "In situ" iz Rovinja, koja se bavi arheološkim nadzorom i istraživanjima, tvrtka Mon Perin je potpisala ugovor po kojem će sa 100 tisuća eura financirati provođenje arheoloških istraživanja. Na taj način arheološko nalazište, odnosno rimska villa rustica koja s pratećom cisternom datira iz razdoblja od prvog do četvrtog stoljeća i koja je imala višefunkcionalnu proizvodnu i ladanjsku namjenu, postat će zaštićeno kulturno dobro.

Završena prva faza

Nakon prošle turističke sezone, u suradnji s Hrvatskim šumama započeli su radovi razrjeđivanja šume na području navedenog nalazišta. Istodobno se u suradnji s konzervatorskim odjelom u Puli krenulo s izradom elaborata o zatečenom stanju te je nakon konzultacija s konzervatorskim odjelom i prikupljenih ponuda potpisan ugovor za provođenje arheoloških istraživanja s "In situom".

"Time je završena prva faza radova, a naredna faza započet će nakon završetka ove turističke sezone, u listopadu ove godine. Očekujemo da će arheološka istraživanja ville rustike biti okončana do početka sezone

Aleksandra Paić, Massimo Piutti i Edi Pastrovicchio

2023. godine", kaže direktor Mon Perina Massimo Piutti.

Razlog zbog kojeg Mon Perin sudjeluje u financiranju tog istraživanja, pored zaštite kulturnog dobra, je i interes da se gostima kampa, Bala i šire, proširi turistička ponuda, čime Mon Perin daje dodatni

doprinos konkretnijem povezivanju kulturnih dobara s razvojem turizma.

Rimska građevina

Aktualni arheološki lokalitet na položaju Kazamate u uvali Svetog Pavla kod Bala sastoji se od

ostataka rimske ruralne građevine tipa villa rustica. Građevina se pruža usporedno s obalnom linijom, a poglavito je okarakterizirana ostacima cisterne te dijelovima postrojenja za preradu maslina. Cisterna je građena od uslojenih klesanaca vezanih vapnenim mor-

Promocija kampa i povezivanje s kulturnim turizmom

Voditeljica arheološkog istraživanja koje se provodi unutar kampa Mon Perin, Aleksandra Paić iz tvrtke "In situ", kaže da se kroz daljnja istraživanja, osim otkrivenog gospodarskog objekta kojim se sada bavi, možda otkrije i rezidencijalni kompleks.

"Arheološka istraživanja koja se sada provode u kampu Mon Perin podignut će ga na drugu razinu, sa snažnom kulturološkom notom koja se može iskoristiti u promociji kampa i njegovom povezivanju s kulturnim turizmom", kaže Paić.

Tvrtka Mon Perin će za potrebe istraživanja osigurati radnu snagu i strojeve potrebne za iskop i odvoz materijala. Općina Bale pak otpočetak sudjeluje u koordinaciji ovog arheološkog istraživanja.

"Nama je bitno da se sve što se nade popiše i očuva", kaže načelnik Edi Pastrovicchio. Dodaje da se i u drugim dijelovima stare jezgre Bala također izvode arheološka istraživanja koja provodi Hrvatski restauratorski zavod.

tom. Villa rustica je, inače, osnovna proizvodno-ustrojbeno jedinica Rimskog carstva. Vile su bile središte njegove ekonomske moći jer su se velike ekonomije nalazile izvan gradskih središta, ali one imaju i rezidencijalnu funkciju. Ponekad su villae rusticae služile kao mjesto stanovanja, a ponekad samo kao privremeno boravište gospodara.

Dakle, pojmom rustične vile definira se izvangradska arhitektura, s okolnim zemljištem. Ona kao takva zadovoljava sve osnovne potrebe korisnika obuhvaćajući tako stambene, ali i gospodarske prostore. Ipak osnovna gospodarska funkcija vile je skladištenje poljoprivrednih proizvoda.

Na području nekadašnjeg puljskog i porečkog agera zabilježeno je i popisano više od 200 antičkih lokaliteta ruralnog karaktera. Puljski se ager pružao cijelim dijelom istarskog poluotoka, južno od crte Linski kanal -Raški zaljev, dok se porečki ager pružao prirodnim granicama Linskog kanala i rijeke Mirne. Tršćanski istraživač Pietro Kandler prvi je sredinom 19. stoljeća zapazio ostatke rustičnih vila u puljskom ageru.

Naredna faza započet će nakon završetka ove turističke sezone, u listopadu. Očekujemo da će arheološka istraživanja ville rustike biti okončana do početka sezone 2023. godine." **Massimo Piutti, direktor Mon Perina**